

KIADÓ HIVATAL:

* Beliczey-út 4 szám
hova a előfizetési pénzek
hirdetéseik és minden a ki
adóhivatalt érdeklő közle
mények küldendők.

Nyitott érben egy sor
közlési díja 20 fillér

Hirdetéseik jutanyos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 10 kor. — fillér
Félévre 5 kor. — fillér
Negyedévre 2 kor. 50 fillér

SZERKESZTŐSÉG

Beliczey-út 4. szám
hova a lap szerkesztési rész
illető közlemények kül
dendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

7361—1900—I. Szarvas község előljárói.

Hirdetmény.

Alólirottak Szarvas nagyközség előljárósága képviselőjében ezennel közhírré tesszük, hogy az 1892-ik évi XV-ik törvényczikk 25 és 26-ik §-ának alapján a szőlős gazdák részére nyújtott borfogyasztási kedvezményre való igények a folyó évi szeptember hó 15-ig az 1-ső ügyosztálynál naponként a hivatalos órák alatt bejelenthetők.

Figyelmeztetnek a szőlőbirtokosok, hogy a fenti határidő eltelte után e czímen történendő bejelentések figyelembe nem fognak vétetni.

Szarvason, 1900. augusztus 28-án.

Az előljáróság nevében:

K O V Á C S, S A L A C Z,
t. bíró. h. első jegyző.

7314—1900. Szarvas község előljárói.

Építési árlejtési hirdetmény.

Alólirott községi előljáróság a Szarvas községi III-ik ker. ovodának még a f. évi szeptember havában megkezdendő építési munkálataira ezennel nyilvános árlejtést hirdet.

Ezen építési munkálatokra a községi képviselő testület f. évi augusztus 21-iki ülésében 143 sz. alatt hozott határozatával 9626 korona azaz kilenczezer hatszáz huszonhat koronát irányzott elő.

A nyilvános szóbeli versenytárgyalás 1900 évi szeptember 10 ik napján d. e. 10 órakor fog Szarvason a község háza tanácstermében megtartatni mely határnapra a vállalkozók ez úton meghivatnak.

Az ajánlatnak az összes építési munkála-

tokra kell kiterjeszkednie s vállalkozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a vállalati részletes feltételeket aláírni s kijelenteni, hogy azokat magukra nézve kötelezőnek ismerik el.

Az említett vállalati feltételek az építési terv és költségvetéssel együtt naponként a hivatalos órák alatt a községi számvevőnél megtekinthetők.

Az építési munkálatok az árlejtésnek a képviselő testület által történt jóváhagyása után azonnal megkezdendők és az építkezés 1901 június 1-ig teljesen befejezendő úgy hogy az e napon rendeltetésének átadható legyen.

Szarvas, 1900. augusztus hó 28-án.

Az előljáróság nevében:

K O V Á C S, S A L A C Z,
t. bíró. h. első jegyző.

6363—1900 ikt. Szarvas község előljáróiól.

Hirdetmény.

Alólirott községi előljáróság ezennel közhírré teszi, hogy a f. év tavaszán hozzá értő aradmegyei szőlő munkásokkal ripária portalis amerikai alanyon 36000 db fás ojtványt készített és pedig:

a. borfajok:

1., Olasz rizling	4247 drb.
2., Kadarka	6167 "
3., Bakator	3000 "
4., Mézes fehér	3900 "

b. csemege fajok:

5., Museat Aleszander	1580 "
6., Chassales ronge	7450 "
7., Museat Hamburg	2350 drb
8., Chasselas musque blanc	
(passatutti)	7306 "

Összesen: 36000 "

TÁRCSA.

Látogatás a háremben.

Egy élénk megfigyelőképességgel megáldott hölgy, ki a Keleten sokat utazott, a következő érdekes leírását nyújtja hárembeli látogatásának:

„Dr. Ali ajánlata folytán, ki mint a három házi orvosa nagy kegyben állott Faefi efendi, a három boldog tulajdonosa előtt, sikerült a női lakosztályba beocsátást nyernem. Egy fekete rabszolganő hosszú, göndör fürtökkel és déli tüztől szikrázó, szurós szemekkel vezetett fel a széles márványlépcsőn, mely vastag perzsa szőnyeggel volt takarva. Az előcsarnokban két ennuh állott, kik kezdetben nem akartak beengedni, de a midőn Ali doktor névjegyet előmutattam, mély hajlongással ajtót nyitottak.

Az első szoba török izléssel volt berendezve. Mennyezet és falak gazdagon voltak arannyal és faragványokkal díszítve. A második szobában néhány fekete rabszolganőt láttam, a kik ezüstedényeket tisztogattak. Végre egy terembe léptem, melyből erkély nyílt a kertbe. Az alacsony pámlagokon és taburreteken ült vagy nyújtzkodott tizenkét hölgy arannyal és drága kövekkel díszített fantasztikus jelmezekben.

Belépésemkor kíváncsian néztek rám. Néhányan fölkeltek, hogy idejövetelem célját tudakolják. Én

az „esit“ -tel, azaz az első asszonynyal kívántam beszélni, kihez ajánlatom intézve volt. Egy mellettem álló gyönyörű fiatal hölgy, a ki fátyolosan arcom és európai öltözetem miatt úgy megbámult, mintha tulvilági lény volnék. azt mondta nekem, hogy az „esit“ a fürdőben van és csak félóra múlva jön vissza. A hölgyek, kiknek vendégszeretetét csak kíváncsiságunk multa felül, helyielyt kínáltak meg, mire a rabszolganők limonádét, vizpipákat, cigarettát, pálmalegyezőt és taburet-et hoztak, mely utóbbit lábam alá tolták. — Csakhamar illatos kékszinű füstfellegek vettek körül oly sürűséggel, hogy alig láthattam a körülöttem ülő hölgyek művésziileg kifertett arcát. Mindnyájan kényelmes, mellükön mélyen kivágot ruhát viseltek. Körmeik és tenyereik sárgára voltak festve. Fátlyáikat néha pillanatra állukra húzták, de aztán ismét lebocsátották.

Jobboldali szomszédnőm maga alá húzta lábait és szorgalmasan dolgozott egy gyöngyhímzésen. Hirtelen félbeszakította munkáját és körülfestett szép nagy szemével rám tekintve, így szólt hozzám:

— Igaz, hogy nálatok a férfi nem tarthat több feleséget, mint egyet?

— Ha meghalt a felesége, vagy elvált tőle, akkor jogában áll másodszor is megházasodni, — válaszoltam kiterőleg a kérdésre.

— De hiszen akkor a ti férjeitek borzasztóan unatkoznak!

— Hogyan gondolja?

— Hát úgy, hogy egy asszony csak nem képes egy embert eléggé mulattatni. Ilyen élet mellett a férfi élete csupa unalom!

Ezt mondván, az epedő szépség intett a rabszolganőnek, a ki hűsítő nyújtott neki és pálmalegyezővel legyezgette.

— A mi asszonyaink — szóltam hozzá — hű társai férjeiknek, kiknek örömeiben és bánatában egyaránt osztoznak, kikkel együtt munkálkodnak és gondolkodnak. Ők a férfiek legbívőbb tanácsadói, az ilyeneket nem lehet megenni.

Az „esit“ belépése félbeszakította társalgásunkat. Magas, longo alak volt, kinek bájos arca még szebb lett, a midőn beszédre nyitotta ajkait. És minő ajkai voltak! Igazán piros cseresznyének lehetett volna tartani. Mandulaalakú, rendkívül nagy szemei csakugy csillogtak az életkedvtől.

Néhány üdvözlő szó után ő még tudatlanabbnak mutatkozott, mint társnői.

— Hogyan is mertél — kérdé többek közt csodálkozva tőlem, — így, minden férfikíséret nélkül idegen országba jönni?

— Nálunk az asszony legjobb védelme az erény, — válaszoltam neki.

— Az erény? — kérdé csodálkozva és hitetlenül ránta a fejét.

— Hát a ti férfiatok nem szeretik nejeiket? — kérdé némi szűnet után.

Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés!

„AFRODITIN“

mellezépítő, a háromhölgyek csodáhatású laurus irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjú üdeségét, ruganyos teltségét. A testbűrt bárony-lágyágúvá és selyemfnylvé varázsolja. Ezen csodáhatású irgyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasilaboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88. sz.

A választás f. é. szeptember 19-én d. u. 3 órákor fog Szarvas községében megjelteni. Szarvason, 1900. augusztus 24.
K R E C S M Á R I K,
főszolgabíró.

Közgazdasági helyzetünk.

Most, hogy az aratás immár befejeződött, vessünk egy tekintetet végig az országon és nézzük meg, miféle közgazdasági állapotok tartják uralmukat. Azt fogjuk találni, hogy akad még ugyan egy-egy család minden községben, mely fenntartotta ősei gazdasági viszonyát a mai napig, de biz száz meg száz oly családra akadunk, melynek ősei a megyei táblabírák sorát ékítette egykor és most szinte kolduskenyéren tengődik.

Ma a földmivelő ember a földből és az állattenyésztésből él, mint élt száz év, ezer év előtt. Abbol tartja fenn az egész családját, abból fizeti a rárótt közterheket. Most az a kérdés merül fel, hogy kiegészít-e a föld gyümölcse évről évre a kiadások számát, az adót, a közterheket. Itt meghökkenünk, mert egy olyan kérdés előtt állunk, melyre több válasz is van és még sem kielégítő egyik sem.

A közterhek és a megélhetés drágasága lehetlenné teszi a szegény sorsu földmivelő ember tisztességes megélhetését. Tapasztalni fogjuk, hogy egy kis házikóban az öreg szülők gyakran a házas fiúkkal, meg a férjzett leányokkal laknak egy fedél alatt. Egy földet művelnek, vagy napszámba járnak valamenynyien és valóságos nyomorúságos élet költözik közibéjük, mert a szegénység közepette, kenyér híjával hamar beköszönt a civódás leskelődő ördöge.

A több vagyonkával megáldott földmives emberen megannyi a teher, az adó, a kölcsöntörlesztés és az ügynökök által rászórt gazdasági szerek törlesztése, hogy biz a végén neki csak száraz kenyér jut, a busás aratás után is. Ezek a körülmények azután a kívándorlást idézik elő.

A modern civilizáció megkövetelné, hogy gyárakat állítsunk tel az ország legtöbb részén; hogy gazdasági iskolákat létesítsünk mennél nagyobb számban, hogy kézi-gyárpárt teremtsünk, mert a fokozódó igényekkel lehetlenné válik arról a parányi földről elég kenyeret haza szállítani. Mert elvégre is a mi elég volt az öregapáinknak, akik felényi annyian sem voltak, az nem elég nekünk. Kell tehát a földművelésen és állattenyésztésen kívül még egy

másik jövedelem forrást is előállítanunk, mert másképpen lehetetlen lesz az idővel felszaporodó népnek arról az öröklött, adóssággal terhelt földről elég kenyeret juttatni.

A kézműves emberek sorsa természetesen a földmivelő ember sorsával függ össze. Aránylag ott is azok a gazdasági szimptomák mutatkoznak, mint a földműveseknél. Valamikor szívesen adta mesterségre a fiát, de most már ez a kereseti forrás is annyira el van árasztva, hogy biz nem nagy kedvvel lépnek rá az emberek.

A középosztály sorsa meg éppenséggel nem kielégítő. Itt a könnyelműség járja ördögös tánczeit. Nincs ökonomiánk, nem tudunk gazdálkodni. A kishivatalnokoknak sohse elég a fizetésük, és a kölcsönszerző vállalatok ajtalai nyikorognak a sok kopogtatástól, ott hagyja a fizetését kamatnak. Ezt természetesen a családi élet sanyli meg és a sok haszontalan körülmények idézik elő a családi rossz egyetértéseket, melynek aztán a degeneráció a törvénytelen korcszülőtte.

Akárhová tekintünk, mindenütt a közgazdaság hanyatlása ötlük szemünkbe és midőn azon gondolkozunk, hogy és miképpen lehetne rá gyógyírt találni, mindenütt az iparfejlesztés áll elő és szinte követeli a létesítésére való törekvést. Ez lenne az egyedüli orvossága minden bajnak, tehát kezdjük el a hazai iparpártolásnál és odajutunk, arra a közgazdasági állapotra, melyet már más ipart űző nemzetek réges-régen elértek és ezáltal boldogultak is.

Ujdonságok.

— **Személyi hír** Dr. S a l a c z Oszkár köztisztelő- és szeretetben álló szarvasi ügyvéd, ki egészségének helyre állítása céljából három hónapig fűrdön gyógykezelte magát, szeptember 1-én — mint örömmel értesülünk — teljesen egészségesen haza érkezett a irodájának vezetését a mai naptól kezdve átvette.

— **Fényes esküvő** Dr. L u k á c s György, vár megyénk köztisztelőben álló főispánja szeptember 11-én tartja meg esküvőjét Nagy Dobozon P e r é n y i Madolin bárónővel, néhai báró P e r é n y i Péter országgyűlési képviselő leányával. Az esketést M e s z l é n y i püspök fogja végezni, melyen jelen lesz S z i l á g y i Dező is, mint násznagy, valamint L u k á c s Béla kormánybiztos és L u k á c s László pénzügyminiszter is.

— **Élénkül Szarvas.** Jönnek már a diákok. A könyves boltok előtt, az utcán lehet már látni őket, a mint egy egy jó pajtással összeakadva élénk anizgolással mondogatnak el egymásnak soha meg nem történt vacatitói stikliké. Élénk forgalmat csinálnak mindenütt; a postán annak a bizonyos „G” nek feladott anizkiz kártyákkal, a színházban a hol most fog előadni ki lesz

a kedvenc, kit fognak tapsolni, kit fognak lepiszogni. Szóval ismét élénk lesz az élet nálunk. Most ugyancsak még az igazi diákok, a szekundával terhelt bizonyítvány nyal elátottak jöttek meg a melior kikorrigálása végett. A javító vizsgálatok f. hó 3 és 4-én lesznek. A beiratkozás 1, 2, 3, 4, 5-én lesz, hogy 6-án már megkezdődjenek az előadások.

— **Visszalépett szerkesztőség.** Mint értesülünk lapársunk a „Szarvas és Vidéke” eddigi szerkesztője Benczúr Sándor és munkatársai, a lap szerkesztésétől vissza léptek. A vissza lépésre a lap kiadójának jogtalan beavatkozása szolgáltatott okot.

— **A megyei igazoló választmány** folyó évi aug. 23-án ülést tartott, a melyben a legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagok 1901 évre érvényes bírádó névjegyzékét ideiglenesen összeállította. Ugyancsak alkalmossal határozott az igazoló választmány azon kérelmek tárgyában is, a melyek szerint egyesek az 1886 XXI t.c. 26 § értelmében, az adó kétszeres beszámításának kedvezményével kérték a névjegyzékbe való felvételt. Az ideiglenes névjegyzékben gróf Wenckheim Frigyes 156,682 korona 92 fillér adóval első helyen, míg Lászik Mátyás tótkomlói lakos 745 korona 11 fillérrel utolsó (213) helyen van felvéve. Ezen jegyzék a megyei alispánja által közhírré fog tétetni s ellene 15 nap alatt a vármegye állandó bírádó választmányhoz lehet felebbezéssel élni.

— **Eljegyzés** A helybeli főgymn. közneveltségi tanára N e u m a n J e n ő f. évi aug. 30-án jegyezte el B a r t a l J o l á n kisasszonyt a szepesmegyei Batizfalu ág. ev. lelkésznek kedves és művelt leányát. Gratulálunk.

— **Népiünnep.** A helybeli önkéntes tűzoltó egyletnek mai napra tervezett népiünnepélye és táncmulatás, mint az előjelekből látszik, tényesen fog sikerülni. A rendezőség mindent elkövetett arra nézve, hogy a program változatosa és mulattató legyen. Azért hisszük, hogy Szarvas közönsége rangkülömbőség nélkül részt fog venni az ünnepélyen.

— **Adomány.** G r i m M ó r előnyözen ismert fa kereskedő, régi szokásához híven, ez idén is 3 darab 10 koronás aranyat adott át K u t l i k E n d r o i p r i s k o l a i igazgatónak, hogy az az 1900/01-ik tanévben három legszorgalmasabb iparos tanoncznak jutalmul kiosztassék. Az adományozónak az iparosság előhaladása iránti élénk érdeklődése és áldozatkészsége igazán elismerésre és követésre méltó.

— **Ismétlő iskolai beiratások.** Mint értesülünk az összes ismétlő iskolákban és a köz-éleli elemi iskolákban is a beiratások szept. 1—15. szerda és szombaton délután vasárnap délelőtt tartatnak. Az előadások szept. 16-án délelőtt 8 órákor kezdődnek.

— **Közigazgatási ülés.** Békésvármegye közigazgatási bizottsága szeptember havi rendes ülését jövő csütörtökön, szeptember 6-án délelőtt tartja.

— **A gyulai szövőgyár megalakulása.** Szent-István napján, a vármegyei háza üléstermében tartotta alakuló közgyűlést a gyulai kötött- és szövöttárugyár részvény társaság, 1000 drb. 50 koronás részvényen. A közgyűlésen 49 részvényes 507 részvény képviselőtében volt jelen s Weisz Mór vezérigazgató tette meg az előterjesztéseket. A közgyűlés első sorban meggyőző dűst szerzett az alaptőkének kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról s aztán megalakultnak mondta

— Már miért is ne szeretnék?
— Mert az a férfi, a ki a nejét szereti, úgy őrzi azt, mint a szemé világot. Nálunk még a jó kutyát se engedik oltalom nélkül szaladgálni.

Ez ugyan keményen, de minden legkisebb sértő szándék nélkül volt mondva.

Hiába igyekeztem vele megértetni, hogy nálunk erényének leghivatottabb oltalmazója maga az asszony, hogy mi európai nők nagy lealázasnak tartanánk, ha bennünket elzárnának a külvilágtól, — a szép kegyencznő sehogyse tudta a dolgot megérteni, és vele együtt társnői sem.

Most ismét frissítőket szolgáltak föl a rabszolgánok, de senkise nyult hozzá, hanem apró selyemzaccokból cukorkákat vettek elő és azokat rácsálták szüntelenül.

Egy rendkívül takaros, veres atlaszba öltözött kis hölgyke emelkedett most fel, ki legfeljebb 16 éves lehetett. Egyenesen felém tartott és így szólt hozzám:

— Mondd csak, igaz, hogy nálatok az asszonyok orvosok is lehetnek, sőt még pénzt is kereshetnek a gyógyítással?

— Való igaz, — válaszoltam a kis kíváncsinak — sőt nemcsak orvosok, hanem ügyvédek, posta- és táviróírástok, üzletvezetők is lehetnek az asszonyok.

Nyitott szájjal hallgattak rám és a midőn elmondtam, hogy a női orvosnövendékek a férfi-növendékekkel együtt tanulmányozzák a bonczteremben az emberi test szervezetét, hogy a női táviróhivatalnokok éjjel nappal együtt munkálkodnak férfi-kartársikkal, — ekkor a kecses hölgyek az irtózat egy némével fordul-

tak el tőlem, mintha e szörnyű dolgok pusztá elbeszélése is megbotránkoztatná erkölcsi érzésüket.

Az esit észreverte, hogy a társalgás reám nézve kellemetlen fordulatot vett s ezért valami kellemeset akart nekem mondani.

— Ugye bár, ha sok túrcsa szokástok van is, egy nagy erényt senki sem vitathat el tőletek? Azt hallottam, hogy az európai asszonyok nagyon szeretik gyermekeiket.

— Hiszen ez velünk született szent kötelességünk. A „kötelesség” szó mindannyiszor mosolyra indította a hölgyeket. Vajjon mit gondolhattak e szó alatt?

— Hát ti nem szeretik gyermekeiteket? — kérdelem egy mellettem ülő fiatal hölgytől, kinek derűtséggét a „kötelesség” szó különösen fölkellette.

— Hogyne szeretnék! — válaszolt kérdésemre. — Cukorkákat, szép ruhácskát veszünk nekik, csókolgatjuk, játszunk velük és...

— Nos hát a nevelésükről és tanításukról nem gondoskodtok?

Ismét az előbbi csodálkozó, csaknem lusa tekintet. Látszott rajtuk, hogy meg se értették kérdésemet.

— Azt kérdeztem, — magyaráztam neki, — hogy tartasz-e gyermekeidnek tanítót, vagy magad tanítod őket?

— Két lányom van, — válaszolt naivul, — ezeknek nem kell tanulni; ha nagyok lesznek, majd gondoskodik róluk az efendi.

— Mondd csak, — szőlt most hozzám a kis pirosruhás, — ugyebár sok szép ékszert, ruhát és más ajándékot kaptok férjeitektől? Hiszen egy asszonynak nagyon sokat lehet venni!

— Ami férjeink, ha nagyon gazdagok is, nem szeretik, ha az asszonyok sok drágaságot raknak magukra, hanem egyszerű ruhában kívánják látni őket.

Valamennyi szem ismét öltözöttem felé irányult és annak egyszerűsége meggyőzte őket állításom valóságáról.

— De hát akkor ugyan mivel bizonyítják férjeitek hogy szeretnek benneteket?

— Bizalmukkal és tiszteletükkel ajándékoznak meg bennünket és ez elég nekünk.

— No ugyancsak kevésel beértek! — szőtt orrocskáját fintorítva egy kis barna. — Tehát dolgából, gyermeknevelésből és takarékosságából áll nálatok a boldogság?

Láttam, hogy itt ugyan hiába keresnek prozelytáka: a nyugat-európai szokásoknak. Az esit szeretetre méltó készséggel mutatta meg a lakás többi részét. A közös gyermekszobában két enuch örzete alatt mintegy husz virgoncz gyerek játszott fantasztikus jelmezokbe öltözve. Rendről, illemről fogalommal sem bírtak. Belépésünk cseppet sem zavarta őket kiabálásukban. A szoba padlója az angol gyermekszobák mintájára ki volt párnázva, ugyszintön a falak is embornyí magasságig. A konyha ragyogott a tisztaságtól. Ámbár közös konyhán fűtek, mégis mindegyik kegyencznőnek külön konyhája is volt.

Azzal a benyomással távoztam, mintha aranykálitából jöttem volna ki, mely kedves foglyainak fogalmuk sincs irigylésre nem méltó sorsukról!

I. R.

ki a részvénytársaságot. Tudomásul vette, hogy az alapítók az első igazgatóság tagjait kinevezték: vezér igazgatóvá Weisz Mórt, igazgatósági tagokká: Braun Mórt, Czinczár Adolfot, Dutkay Bélát, Reisner Zsigmondot, Deutsch Jakabot és Scherer Benedeket, továbbá ügyésznek dr. Berényi Ármint ügyvédet s jegyzőnek Morvai Istvánt. Ezután a közgyűlés egyhangúlag és nagy lelkesedéssel dr. Lukács György főispánt választotta a részvénytársaság elnökévé, a felügyelő bizottság nak pedig tagjai lettek: Anuló Pál, dr. Follmann János Lukács Endre, Schriffert József és Schwimmer Arnold. Végül még az alapítóknek a kereskedelmi törvény 152 §-ában megállapított felelőssége iránt tették meg az intézkedéseket s ezzel véget ért a közgyűlés. Az igazgatóság most már nagy erővel lát a munkához, azonnal megteszi az intézkedéseket a gyárhelyiség átalakítása és berendezése iránt, hogy az üzem minél hamarabb megkezdhető legyen.

— **Meghívó.** A szarvasi besorozott iparos unjencok 1900. évi szeptember hó 23-án az „Árpád“ szálloda dísztermében zárkörű táncvizsgát rendeznek. Személyi jegy 1 kor. 60 fill., családi jegy 3 kor. 60 fill. Kezdeté 7 órakor.

— **Véres verekedés folyt** le múlt pénteken a buza piacon B. L. és S. N. gabonakereskedők között egy koci buza miatt. Mindketten ohajtották ezt a vételt valami különös érdek miatt, s ezen összeveszték és S. N. dühében bicskát ragadott és B. L. nek kezét összevagdalta. A dolog folytatása a bíróságnál nyor befejezést.

— **Húszkoronás bankó.** Az Osztrák Magyar Bank minden valószínűség szerint a jövő hónapban kezdi meg az új bankjegyek forgalomba hozatalát. Szó van pedig mindenekelőtt az új huszkoronás papírpénzről, amely a mostani tízfórintosokat helyettesíti. Ezeknek a bankjegyeknek a nyomásával már teljesen el is készültek és a központi pénztárban nagy csomagokba rakva várják forgalomba hozatalukat. A bank azt tervezi, hogy az új papírpénzt csak a régi 10 forintos bankjegyek beváltására fogja használni; ezzel szemben kereskedői körökben már érzik az elegendő kisebb bankjegyek hiányát, annyival is inkább, mint hogy az ötfórintos bankjegyek száma is 112 millióra van korlátozva. Kíváncsnak tartják tehát hogy a forgalomban lévő kisebb bankjegyek számát is lehetőleg emeljék.

— **Tűz.** Múlt kedden augusztus 28-án reggeli 5 órakor, Sörös Károly asztalos mester háza ismeretlen okból kigyulladt. Derék tűzoltóink gyors megjelenésükkel s hátor fellépésükkel lokalizálták a tüznek tovább terjedését. A leég-tt ház biztosítva volt.

— **Beiratkozás.** Az iparos tanonciskolába az 1900—1901 ik iskolai évre a beiratkozások folyó évi szeptember hó 2-án és 9-én délután 2—4 ig tartanak. Ertesítettnek a mesterek és kereskedők, hogy a fent kiírt idő alatt inasait az ipariskola helyiségében az ipariskolai igazgatójánál annyival inkább igyekezzenek beírattatni, mert a beíratási idő letelte után jelentkező inások az 1884. évi XVII. törvényezikk, valamint a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 1884. évi július hó 29-én 28.093 szám alatt kelt rendelete értelmében meg fognak büntettetni. Szarvason, 1900. szept. 2-án. Az ipariskolai igazgatóság.

— **Szopós csikók és kanczák jutalmazása.** Em-lítettük, hogy a békésmegyei lötenyészbizottmány szept. 8-án a szarvasi járásra Szarvason szopós csikókkal bemutatott anyakanczákra és jó teny. sikert ígérő 2—3 éves kancza csikókra jutalom díjkiosztást rendez. Még megemlítjük, hogy a jutalom díjakra pályázhat minden szarvasi járásban lakó kistenyésztő, ha a községi előjáráság által kiállított bizonyítvánnyal igazolja azt, hogy a szopós csikókkal bemutatott anyakancza, már a csikó világrajtite előtt sajátja volt, vagy, hogy a 2—3 éves kancza csikó az ellés idejekor birtokában volt anyától származik s általa neveltetett. A pályázatból a telivér angol lovak kizárva. A nagybirtokosok által bemutatandó és díjazásra érdemes tenyészkanca-avagy 2—3 éves kancza csikók arany, ezüst vagy bronz oklevéllel lesznek kitüntetve. A pénzdíjat nem nyert kistenyésztők lovai és csikói is jutalmazhatók érdem szerint való oklevelekkel. A bemutatott lovak megbírálása, valamint az odaitélt díjak kiosztása is egy e végre alakítandó vegyes szakbizottság által azonnal, a helyszínen fog eszközöltetni, az oklevelek pedig rövid idő alatt fognak az illetőnek megküldetni. Hogy a bíráló bizottság működését idején megkezdhesse, köteles minden pályázó a kijelölt nap d. e. 9 órára Szarvason a köz-égházánál megjelenni.

— **Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek biztos óvszor a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály“ Szt. Lukács-fürdői hegyi forrás hirdetésére.

Színház.

Annyi buzgalom és körültekintés a direktió részéről, annyi törekvés, szorgalom és rátermettség a szereplő személyzet részéről bizony bizony több pártfogást érdemelne meg a közönség részéről.

A lefolyt hét előadásai minden tekintetben kielégíthették annak a csekély, de mértő közönségnek az igényeit, mely mindenkor élénk érdeklődéssel viseltetett a színészet ügye iránt.

Élénk, izléssel és szakavatottsággal összeállított repertoír, gondosan betanult és összevágó előadások, megfelelő szereposztás, mind hozzá járultak ahhoz, hogy élvezetessé tegyék a lefolyt hét előadásait.

Részletesen az alábbiakban számolunk be.

Annyi magasztalás, annyi elragadtatásból eredő dicsőret járt hangulatoktól a közönség részéről „A kis szökevény“ című operette előtt, hogy a kíváncsiság meg lehetősége hozta a közönséget az augusztus 25-ére hirdetett első előadásra. A legújabb operette, esolekmény tekintetében, e műfaj válságba jutását mutatja, melynek ilyen alakban nincsen létjogosultsága. Az ember mégis azért megy a színházba, hogy ne csak szeméit legeltesse, hanem valamiképpel érzelmeinek és értelmének tápláltsághoz is járuljon. E darabban azonban semmi érdekes és összefüggő esolekmény a világon nem történik. Meséje tehát nincs. A kísérő zene meglehetősen egy hangú, az ének művésznőknek kiváló alkalmat énekek alkalmazására nem nyújt, behízsgó megragadó ének szám nem igen találkozik benne. Talán még az elpiru lásról szóló románcz a legcsinosabb. Az előadás fordulataiban legnagyobb hatásra a Circus komédia számíthatna de akkor nem a színházba váltunk jegyet, hanem a sokkal olcsóbb vásári komédiába. Hogy a jockey akadályokat ugrál át gyalog, papírral bevont karikán ugrik át, szintén gyalog, majd meg lovagol, szintén gyalog, aztán mindentelő siletlen táncot lejtének. De pikántéria és félreértésre alkalmas szolgáló hely van elég.

Az előadás a legjobbak közé tartozott. Forrai szép öltözékével és csinos énekével vált ki. Lányi (Carmenita) szintén csinos jelenség volt s énekszámait elég jól adta elő. Szolner (Alicia szobaleány) hangtalanul énekelte. Perényinek nem igen volt éneke, Szilágyi (Tamarin kukta) Erdélyi (Stanley) jobb ügyhöz méltó buzgalommal igyekeztek szerepeiket megjátszani és énekelni. A többi szereplők is segítettek az előadás jó voltán, úgy hogy mindenikről csak jót mondhatunk, Feltétlen dicsőretet érdemel a zene és énekkar, a mely nagyon jól harmonizált.

Vasárnap aug. 26-án délután gyermek és népelőadásul „Babszem Jankó“ című látványos tündér rege adatott elő. Az előadásra összesereglett gyermek-eleg jól mulatott a szépkiallítású darabon. Este a kacagó műzsa tilt dívdalt színházunkba, midőn Blumenthal és Kadelburg magyar viszonyokra alkalmazott, 3 telvonásos, énekes bohózatát, „Az arany kakas“t játszották. Az aranykakas nevet egy balaton melletti fürdőhelynek, Bakony Fürednek, jönevű vendéglője viseli amelynek udvái helyiségében üzik egymást a bohónál bohóbb helyzetek. Az arany kakas vendéglőnek özvegy tulajdonosnője, Szikra Julis asszony, egy régi törzsvendégébe, dr. Gyárfás ügyvédbe szerelmes, de az a fogadósú érzelmeit figyelmére sem méltatva, vagy elsem érve, a családott nőt a féltékeny főpinczér Fürgo Antal karjaiba hajtja. A fogadóba érkezett Dachsmayer soproni lámpa gyáros is leányával és hugával, de étellel, itallal, kiszolgálással nem lévén megelégedve, az üdülés helyet csak boszankodott s boszankodása a tető pontra hág akkor, midőn egy vele pörben álló gyáros társának, Müllernek ügyvédjével, dr. Gyárfással találkozik. Hogyan válik a gyűlölt ügyvéd még is vejevé s hogyan lesz az eredeti vő jelölt Müller Ottó és Horváth Gedeon nyugalmazott ténár selypítő leánykája, Klárka egy pár, ez a kacagató bonyodalom és kifejtet. A siker koszoruját Dachsmayer gyáros személyesítőjének Pederdy fejére tesszük fel, a ki öltözötben, beszéd modorban és játékban olyan remek alakot mutatott be, hogy egyszerre megnyerte vele a közönség rokonszenvét és elismerését. Tüzzől pattant menyecske volt Csik Irén is úy játékát, mint magyar zamatú dalait sűrű tapsokkal jutalmazta a közönség. Kovács Mariska (Erzsi) a selypítő Klárikát adó Szolner mindkettőn kedvesen és értelmesen játszották meg nem nagy szerepeiket. Jók voltak: Szilágyi (nyugalmazott tanár) Erdélyi (Müller) Perényi (Fürgo pinczér) Tóvári (Anna) Balla (Gyárfás). Az előadás általában igen kedvező benyomást keltett.

Hétfőn aug 27-én másodsor került színre a „Kis szökevény“ ezuttal is kiválóan sikerült, precziz előadásban. A legtöbb tapsot ezuttal is Forrai Ferike kapta, de mellette Erdélyi Miklós, Lányi Edith, Bérczi Gyula, Szolner Olga is igen sok tapsot arattak, az összevágó gürdülékeny előadás pedig a rendezés ügyes voltát dicsérte. A közönség jól mulatott az előadáson.

Keddén aug. 28-án „A dolovai nábob leánya“ Herczegnek ez a jeles darabja, noha nem hat már

ujdonság erejével, még mindég jó repertoír darabnak bizonyult. A darab cím szerepe Kovács Mariska kezé ben volt, kinek játéka rokonszenves, s minden mozzanában művészi s drámai hűvel megjátszott alakítás volt. Szép Olga. Szentirmayné szerepét játszottá elragadó kellemmel és igazi művészzel. Balla, Tarján szerepét helyes telfogással s igazi művészi rutinnal alakította. Erdélyi dicsőrendő ambícióval és általános tetszés mellett játszottá Bilitzky kadt szerepét. Peterdi Szont irmay szerepét elég jól adta, Sággy Joób szerepét Tóvári Anna Domaházyné játszották meg szerepeiket sikerrel. Az előadás egyike volt a legjobbaknak.

Szerdán aug. 29-én „Névtelen levelek“ című francia bohózat első bemutatója volt. A darabban egy kapzsi házmaster névtelen leveleket küldözget minden felé, s e mellett találkákat is rendez egy általa már kiadott lakásban, melyet a lakás bérlő csak ritkán, némelykor hetekig sem vesz igénybe. Evvel a stiklivel busás borralalókat szerez magának, szétküldött levelei közül egy néhány eltéved s ebből támad a genialisan összerótt bonyodalom. Igen sok nevetető jelenet van a darabban s mondhatjuk, hogy a közönség kitűnően mulatott a sok képtelen bohóságon. Az előadás egészen jó volt. A szereplők közül kiváló elismerést érdemelnek Szolner, Balla, Szép Olga, Bérczi, Szilágyi, Erdélyi és Benkő Jolán.

Csütörtökön aug. 30-án a „Gésák“ cz. operette ment jól megkurtitva, megszabdálva. A színházi vezetőséget saját érdekében kérjük, legyen kegyes máskor az ilyen experimentálásoktól tartozkodni, mert a publicum könnyen elszokhat a színházba járástól. Ha beteg valamelyik szereplő inkább tűzzönök ki más darabot. A mi az előadás egészét illeti feltétlen elismeréssel kell adoznunk a rendezőnek, a ki nagy tudással s még több türelemmel rendezte és vezette a próbákat és az előadást. A darab igazán összevágó előadása meg is hozta számára fáradsága gyümölcsét. A szereplők közül első helyen kell felemlítenünk Bérczit ki Imári márkí szerepét creálta nagy sikerrel, jó alakítása állandó derültésgben tartotta a házat. Osztozott vele az est sikerében B. Csik Irén Mímóza szerepében. Nagy dicsőrettel kell elismernünk és méltatunk azt, hogy énekeknek legfinomabb árnyalatú modulációi is mindég és teljesen összevágóttak a zenekarral, a mely tőle telhetőleg igyekezett Sidney szép muzikáját érvényre emelni. Lányi Edith a tőle már megszokott sikkal mozgott Juliette kis szerepében. Forrai Ferike Molly szerepében nagy tetszést ért el, s jóformán ő csalta ki az első tapsot a közönségből. Forrayról már kitűnt nagy első rangú énekesnő. Eleven, mozgékony, graciosusan tánczol és temperamentummal játszik. Pintéren erősen meglátszott hogy még lábadozó beteg, de azért nyújtotta azt a mi tőle tellett s a közönség meg volt elégedve vele, majd ha jobban lesz bizonyára nagyobb sikereket fog aratni. Vuun Csi (Szilágyi) urat pedig igen szépen kérjük, hogy ne negligálja annyira a mi jó közönségünket, hogy még a coupléit sem tanulja meg.

Péntek aug. 31-én zóna előadásul „A méltóságos ciszmadia“ Rónaszéki Gusztáv énekes bohózata adatott. A színház szépen megtelt és a publikum most is zajos tetszéssel kísérte a kitűnő előadást. A sok tapsnak, kihívásnak alig akart vége szakadni. A szereplők sikeresen állották meg helyüket s több kevesebb sikerrel vették ki részüket az előadás dicsőségből.

Szeptember 1-én Andran hirnoveas operetteje a „Baba“ került színre. Az előadásról jövő számunkban fogunk részletes tudósítást közölni.

Heti műsor.

Hétfő: „Gyurkovits leányok“ vigjáték. Kedd: „Sultán“ operett. Szerda: „Első vihar“ vigjáték. Csütörtök: „Idegesek“ vigjáték. Péntek: „Fűsvény“ vigjáték. „Szombat: „Görög rabszolga“ operett.

Felelős szerkesztő: SZIKES ANTA L.

HIRDETÉS.

Egy hármás
Wiese pénzszekrény
(Cassa) olcsón eladó
Szép Márton,
órás és ékszerész
SZARVAS.

Sürgöny czim : Nádházy Szarvason.

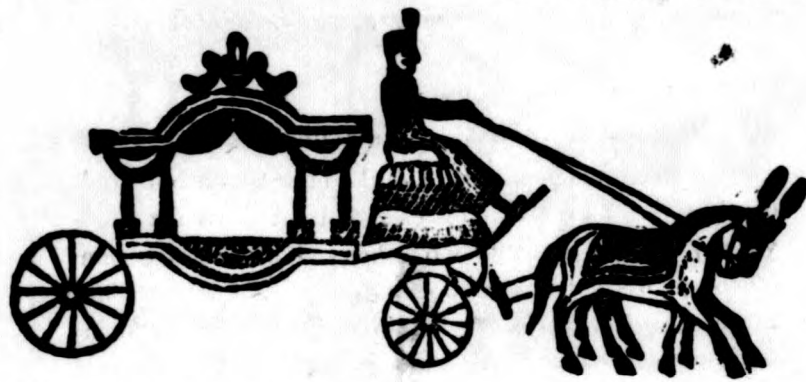
Alapított 1879 ik évben.

Nádházy János temetkezési vállalata Szarvason.

(Kórház utca 1260 házszám alatt saját házában.)

elvállal mindenféle temetéseket — vidéken is — és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban : ércz és fakoporsókat, továbbá mindenféle szemfedeleket, művirág koszorukat és szalagokat.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésre — vidékre is — a lehető legrövidebb idő alatt intézkedés történik.

Fakoporsók 1 frttól feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 8 frttól feljebb, nagyoknak két méter nagyságban 35 frttól feljebb. A Nádházy „Temetkezési Vállalata” a legcélszerűbb megrendelésnél is gyors és pontos kiszolgálást biztosít.

Kiváló tisztelettel : **Nádházy János.**

Valamint ércz koszoruk.

Dus választék milkoszerük és szalagokban.

Legnagyobb faktár ércz és fakoporsókban.

Dr. LENGYEL

Nyírfa-balszám

kir. szabad. Svédhonura. Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyírfa ből kifolyik, ha annak törzsét megfúrjuk, emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szepítőszert volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a feltaláló utasításai szerint balszammá alakítatik át, csak akkor nyer úgysován csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészetet, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, amely ezáltal fehérré és gyöngéddé válik.

Ezen balszám kisimítja az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, új arczszínt, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdöséget kölcsönöz; a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szepít, májoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőrtörést a bőr minden más egyéb tisztáltságát. Ara egy kórónak használati utasításal

3 kor. Kapható minden jobb gyógyszeriarban. A nyírfa-balszám által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg, a dr. Lengyel-féle

Opokrémet

használni. Egy üvegy 1 korona 20 fillér. A dr. Lengyel-féle **Beuza-szappan** a legalkalmasabb higiénikus szappan, mely a bőrt enyhévé és fehérré teszi és hivata va, a balszám jó hatását fokozni. Egy darab ára 1 korona 20 fillér.

Főraktár Magyarországon részére: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszeriar Budapest. Király-utca 25.

M.K. EGYETEM VECYTANI INTÉZETE:

KRISTÁLY

SZILVAKÁCSFURDÓ

HEGYFORRÁS

ICENT TISZTA

BICARBONAT

ASVÁNYVIZ

KAPHATÓ FÜSZKERESKEDÉSÉBEN VENDEGLOK BÉN ES MINDEN VASVTI ÉTKEZO KOCSIBAN.

SZARVASON: Pletenik József, úszó és ásványvíz kereskedésben.

ELADÓ HÁZ.

Az Enyedi Sándor tulajdonát képező 589 számú

h á z

szabad kézből eladó. Értekezhetni **Felki Adolf** urral, kit az eladással megbiztam.

Pénzkölcsönt

kaphatnak leggyorsabban minden elfogadható az ország bármely részén továbbá, mellett

Földbirtokok vételére és eladására

FÖLDBIRTOKOSOKNAK BUDAPESTI BÉRHAZAKRA való

ELCSERELÉSE lelkismeretesen, leggyorsabban előzetes költségek nélkül

Földbirtokok megváltása vagy a terhek rendezésére

ALTLÁNOS FORGALMI ÉRTESTŐ által

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20 szám.

Mutatványszám 50 fillér (bélyegeken is beküldhető.)

Hirdetés. Hajcsér Gyula kéményseprő tulajdonát képező

h á z szabad kézből eladó. Vagy bérbe adó. Értekezhetni **Felki Adolf** urnál ki ezzel meg van bizva.

„Stearoptinum”

(Olaj-sebtapasz.)

Bámulatos gyorsan gögyitő olajsebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csilalpitja bármilyen sebeknél: vágás, zúzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásért kezeséget vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „STEAROPTINUM” laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „STEAROPTINUM” laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88. II. 25.

Nyomatott Dantzy Sándor könyvnyomdájában Szarvason 1900.